

27 Ιουνίου 2014

EBA/GL/2014/03

Κατευθυντήριες γραμμές

σχετικά με τη δημοσιοποίηση βεβαρημένων και μη
βεβαρημένων στοιχείων ενεργητικού

Κατευθυντήριες γραμμές της ΕΑΤ σχετικά με τη δημοσιοποίηση βεβαρημένων και μη βεβαρημένων στοιχείων ενεργητικού

Καθεστώς των κατευθυντήριων γραμμών

Το παρόν έγγραφο περιλαμβάνει κατευθυντήριες γραμμές που εκδόθηκαν σύμφωνα με το άρθρο 16 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Νοεμβρίου 2010, σχετικά με τη σύσταση Ευρωπαϊκής Εποπτικής Αρχής (Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών), την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 716/2009/ΕΚ και την κατάργηση της απόφασης 2009/78/ΕΚ της Επιτροπής (κανονισμός ΕΑΤ). Σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 3 του κανονισμού ΕΑΤ, οι αρμόδιες αρχές και τα χρηματοοικονομικά ιδρύματα οφείλουν να καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για να συμμορφωθούν προς τις κατευθυντήριες γραμμές.

Οι κατευθυντήριες γραμμές εκθέτουν την άποψη της ΕΑΤ σχετικά με τις ενδεδειγμένες εποπτικές πρακτικές στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Συστήματος Χρηματοοικονομικής Εποπτείας, ή τον τρόπο με τον οποίο πρέπει να εφαρμοσθεί το δίκαιο της ΕΕ σε έναν συγκεκριμένο τομέα. Ως εκ τούτου, η ΕΑΤ αναμένει από όλες τις αρμόδιες αρχές και τα χρηματοοικονομικά ιδρύματα στα οποία απευθύνονται οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές να συμμορφώνονται προς αυτές. Οι αρμόδιες αρχές προς τις οποίες απευθύνονται οι κατευθυντήριες γραμμές πρέπει να συμμορφωθούν ενσωματώνοντάς τες δεόντως στις εποπτικές πρακτικές τους (π.χ. μέσω της τροποποίησης του νομικού τους πλαισίου ή των εποπτικών διαδικασιών τους), περιλαμβάνοντας τα σημεία όπου οι κατευθυντήριες γραμμές απευθύνονται πρωτίστως σε ιδρύματα.

Απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων

Σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 3 του κανονισμού ΕΑΤ, οι αρμόδιες αρχές οφείλουν να γνωστοποιήσουν στην ΕΑΤ κατά πόσον συμμορφώνονται ή προτίθενται να συμμορφωθούν προς τις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές, διαφορετικά θα πρέπει να εκθέσουν τους λόγους μη συμμόρφωσης, έως τις 27.08.2014. Εάν η προθεσμία γνωστοποίησης παρέλθει άπρακτη, η ΕΑΤ θεωρεί ότι οι αρμόδιες αρχές δεν συμμορφώνονται. Οι γνωστοποιήσεις πρέπει να αποστέλλονται με υποβολή του εντύπου που διατίθεται στην ενότητα 5 του παρόντος εγγράφου στην ηλεκτρονική διεύθυνση compliance@eba.europa.eu με την επισήμανση «EBA/GL/2014/03». Οι γνωστοποιήσεις πρέπει να υποβάλλονται από πρόσωπα δεόντως εξουσιοδοτημένα να γνωστοποιούν τη συμμόρφωση εκ μέρους των αρμόδιων αρχών τους.

Οι γνωστοποιήσεις θα δημοσιεύονται στον δικτυακό τόπο της ΕΑΤ, σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 3.

Τίτλος Ι – Πεδίο εφαρμογής και γενικές αρχές

1. Σύμφωνα με το άρθρο 443 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013 (κανονισμός για τις κεφαλαιακές απαιτήσεις – CRR) ⁽¹⁾, οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές καθορίζουν τους όρους που διέπουν τη δημοσιοποίηση μη βεβαρημένων στοιχείων ενεργητικού, καθώς και εκείνους που διέπουν τη δημοσιοποίηση βεβαρημένων στοιχείων ενεργητικού, λαμβάνοντας υπόψη τη σύσταση ESRB/2012/2 του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Συστημικού Κινδύνου της 20ής Δεκεμβρίου 2012 σχετικά με τη χρηματοδότηση των πιστωτικών ιδρυμάτων ⁽²⁾, και ιδίως τη σύσταση Δ σχετικά με τη διαφάνεια των αγορών όσον αφορά τη σύσταση βαρών επί στοιχείων του ενεργητικού.
2. Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές καθορίζουν τις απαιτήσεις δημοσιοποίησης σύμφωνα με το όγδοο μέρος του κανονισμού CRR και δεν πρέπει να χρησιμοποιούνται ως βάση για τη συμμόρφωση προς άλλες απαιτήσεις δημοσιοποίησης.
3. Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές απευθύνονται σε αρμόδιες αρχές και ιδρύματα, όπως ορίζονται στο άρθρο 4 παράγραφοι 1 και 3 του κανονισμού CRR, που πρέπει να συμμορφώνονται προς τις απαιτήσεις δημοσιοποίησης οι οποίες προβλέπονται στο όγδοο μέρος του ίδιου κανονισμού.
4. Για την εφαρμογή των εν λόγω κατευθυντήριων γραμμών σε ενοποιημένη βάση, απαιτείται εφαρμογή της ενοποίησης σύμφωνα με τον τίτλο ΙΙ κεφάλαιο 2 του κανονισμού CRR. Προς αποφυγή αμφιβολιών, από το πεδίο εφαρμογής της ενοποίησης εξαιρούνται οι θυγατρικές ασφαλιστικές εταιρείες.
5. Για τους σκοπούς των εν λόγω κατευθυντήριων γραμμών, ως βεβαρημένο στοιχείο ενεργητικού νοείται το στοιχείο του ενεργητικού το οποίο έχει ενεχυραστεί ή υπόκειται σε οποιαδήποτε μορφή ρύθμισης για την εξασφάλιση, εγγύηση ή πιστωτική αναβάθμιση οποιασδήποτε συναλλαγής εντός ή εκτός ισολογισμού και το οποίο δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί ελεύθερα (για παράδειγμα, να ενεχυραστεί για σκοπούς χρηματοδότησης). Τα ενεχυριασθέντα στοιχεία ενεργητικού τα οποία υπόκεινται σε περιορισμό ως προς τη δυνατότητα ανάληψής τους, όπως τα στοιχεία του ενεργητικού για τα οποία απαιτείται προηγούμενη συγκατάθεση πριν από ανάληψη ή αντικατάσταση από άλλα στοιχεία ενεργητικού, θεωρούνται βεβαρημένα. Βεβαρημένες θεωρούνται οι ακόλουθες μορφές συμβάσεων:
 - a. οι συναλλαγές εξασφαλισμένης χρηματοδότησης, περιλαμβανομένων των συμβάσεων και των συμφωνιών επαναγοράς, ο δανεισμός τίτλων και οι λοιπές μορφές πιστοδότησης με εξασφάλιση·
 - b. οι συμφωνίες εξασφάλισης, για παράδειγμα, μια πρόσθετη εξασφάλιση για την αγοραία αξία συναλλαγών παραγώγων·

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Ιουνίου 2013 σχετικά με τις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας για πιστωτικά ιδρύματα και επιχειρήσεις επενδύσεων και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 ΕΕ, L 176, 27.6.2013, σ. 1.

⁽²⁾ ΕΕ, C 119, 25.4.2013, σ. 1.

- c. οι διασφαλισμένες χρηματοοικονομικές εγγυήσεις·
 - d. η εξασφάλιση που προστίθεται σε συστήματα εκκαθάρισης, με κεντρικούς αντισυμβαλλομένους και άλλα ιδρύματα στον τομέα των υποδομών, ως προϋπόθεση για παροχή πρόσβασης σε υπηρεσίες. Εδώ περιλαμβάνονται τα κεφάλαια εκκαθάρισης και τα αρχικά περιθώρια·
 - e. οι διευκολύνσεις που παρέχονται από κεντρική τράπεζα· τα προκατατεθειμένα στοιχεία ενεργητικού θεωρούνται μη βεβαρημένα μόνον εάν η κεντρική τράπεζα επιτρέπει την ανάληψη διαθέσιμων στοιχείων ενεργητικού χωρίς προηγούμενη συγκατάθεση·
 - f. τα υποκείμενα στοιχεία ενεργητικού που προέρχονται από διαρθρώσεις τιτλοποίησης, στις περιπτώσεις όπου τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού δεν έχουν αποαναγνωρισθεί από τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού του ιδρύματος· τα υποκείμενα περιουσιακά στοιχεία πλήρως παρακρατηθέντων τίτλων δεν θεωρούνται βεβαρημένα, εκτός εάν οι εν λόγω τίτλοι έχουν ενεχυραστεί ή είναι εξασφαλισμένοι καθ' οιονδήποτε τρόπο για τη διασφάλιση συναλλαγής·
 - g. τα στοιχεία ενεργητικού σε στοιχεία κάλυψης που χρησιμοποιούνται για την έκδοση καλυμμένων ομολογιών· τα υποκείμενα περιουσιακά στοιχεία καλυμμένων ομολογιών θεωρούνται βεβαρημένα, εκτός από τις περιπτώσεις που το ίδρυμα κατέχει τις αντίστοιχες καλυμμένες ομολογίες σύμφωνα με το άρθρο 33 του κανονισμού CRR.
6. Τα στοιχεία ενεργητικού που διατίθενται για μη χρησιμοποιούμενες διευκολύνσεις και μπορούν να χρησιμοποιηθούν ελεύθερα δεν θεωρούνται βεβαρημένα.
7. Τα ιδρύματα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τη σύσταση βαρών επί των στοιχείων του ενεργητικού που προέρχονται από το σύνολο των συναλλαγών, καθώς και από το σύνολο των δραστηριοτήτων τους με κεντρικές τράπεζες.
8. Τα εναρμονισμένα υποδείγματα δημοσιοποίησης, όπως παρατίθενται στο παράρτημα των παρουσών κατευθυντήριων γραμμών, παρέχουν στους συμμετέχοντες στην αγορά τη δυνατότητα σύγκρισης ιδρυμάτων με σαφήνεια και συνέπεια σε όλα τα κράτη μέλη.

Τίτλος II – Απαιτήσεις δημοσιοποίησης

1. Τα ιδρύματα οφείλουν να δημοσιοποιούν πληροφορίες σχετικά με τα βεβαρημένα και μη βεβαρημένα στοιχεία του ενεργητικού κατά είδος προϊόντος σε ενοποιημένη βάση σύμφωνα με τον μορφότυπο που καθορίζεται στο παράρτημα των εν λόγω κατευθυντήριων γραμμών, και λαμβάνοντας υπόψη τις οδηγίες που παρατίθενται στο παράρτημα XVII του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. xxx/xxx⁽³⁾ της Επιτροπής [TS IN EBA/2013/ITS/02]. Σε ό,τι αφορά τη συχνότητα των δημοσιοποιήσεων, τα ιδρύματα οφείλουν να συμμορφώνονται προς το άρθρο 433 του κανονισμού CRR και να δημοσιοποιούν τις απαιτούμενες πληροφορίες τουλάχιστον σε ετήσια βάση.

⁽³⁾ ΕΕ L [...], [xx.xx.XXXX, σ...].

2. Τα ιδρύματα οφείλουν να δημοσιοποιούν το ποσό των βεβαρημένων και μη βεβαρημένων στοιχείων του ενεργητικού δυνάμει του ισχύοντος λογιστικού πλαισίου κατά είδος στοιχείου ενεργητικού σύμφωνα με το υπόδειγμα Α του παραρτήματος των εν λόγω κατευθυντήριων γραμμών. Τα βεβαρημένα στοιχεία ενεργητικού που περιλαμβάνονται στο υπόδειγμα Α είναι στοιχεία εντός ισολογισμού τα οποία είτε έχουν ενεχυραστεί είτε μεταβιβαστεί χωρίς αποαναγνώριση είτε είναι με άλλο τρόπο βεβαρημένα, καθώς και εξασφαλίσεις που έχουν εισπραχθεί και πληρούν τις προϋποθέσεις καταχώρισης στον ισολογισμό του εκδοχέα δυνάμει του ισχύοντος λογιστικού πλαισίου.
3. Τα ιδρύματα οφείλουν να δημοσιοποιούν πληροφορίες σχετικά με τις εξασφαλίσεις που έχουν εισπραχθεί κατά είδος στοιχείου ενεργητικού σύμφωνα με το υπόδειγμα Β του παραρτήματος των εν λόγω κατευθυντήριων γραμμών. Οι βεβαρημένες και μη βεβαρημένες εξασφαλίσεις στο υπόδειγμα Β είναι εξασφαλίσεις που έχουν εισπραχθεί αλλά δεν πληρούν τις προϋποθέσεις καταχώρισης στον ισολογισμό του εκδοχέα δυνάμει του ισχύοντος λογιστικού πλαισίου. Συνεπώς, πρόκειται για εξασφαλίσεις που έχουν εισπραχθεί και τηρούνται εκτός ισολογισμού. Οι εξασφαλίσεις που έχουν εισπραχθεί και αναγνωρίζονται στον ισολογισμό δημοσιοποιούνται στο υπόδειγμα Α.
4. Σε περίπτωση που κεντρικές τράπεζες αναλάβουν να διευκολύνουν τη ρευστότητα μέσω συναλλαγών ανταλλαγής εξασφαλίσεων, η αρμόδια αρχή δύναται, σύμφωνα με τη σύσταση ESRB/2012/2 του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Συστημικού Κινδύνου, να αποφασίσει ότι τα ιδρύματα δεν πρέπει να δημοσιοποιήσουν το υπόδειγμα Β, εφόσον η αρμόδια αρχή κρίνει ότι η δημοσιοποίηση στον συγκεκριμένο μορφότυπο μπορεί να επιτρέψει, στο παρόν ή στο μέλλον, τον εντοπισμό της διευκόλυνσης ρευστότητας που παρέχεται από κεντρικές τράπεζες μέσω πράξεων ανταλλαγής εξασφαλίσεων. Η απαλλαγή μιας αρμόδιας αρχής από την υποχρέωση δημοσιοποίησης πρέπει να βασίζεται σε όρια και αντικειμενικά κριτήρια τα οποία γνωστοποιούνται δημοσίως.
5. Οι υποχρεώσεις που σχετίζονται με βεβαρημένα στοιχεία ενεργητικού και εξασφαλίσεις που έχουν εισπραχθεί πρέπει να δημοσιοποιούνται σύμφωνα με το υπόδειγμα Γ του παραρτήματος των εν λόγω κατευθυντήριων γραμμών. Πρέπει να περιλαμβάνονται οι υποχρεώσεις που δεν σχετίζονται με χρηματοδότηση, όπως τα παράγωγα.
6. Οι πληροφορίες πρέπει να δημοσιοποιούνται εκφρασμένες στο ίδιο νόμισμα και στις ίδιες μονάδες με τις υπόλοιπες απαιτήσεις δημοσιοποίησης που προβλέπονται στο όγδοο μέρος του κανονισμού CRR. Σε περίπτωση που η δημοσιοποίηση της σύστασης βαρών σε στοιχεία του ενεργητικού περιλαμβάνεται στις σημειώσεις των οικονομικών καταστάσεων ή σε αυτό καθ' αυτό το έγγραφο των οικονομικών καταστάσεων, απαιτείται αντιστοιχία νομισμάτων και μονάδων με τις οικονομικές καταστάσεις των ιδρυμάτων. Τα ιδρύματα δύνανται να προβούν σε περαιτέρω δημοσιοποιήσεις εκφρασμένες σε νόμισμα διαφορετικό από το νόμισμα των δημοσιοποιήσεων του όγδου μέρους του κανονισμού CRR, κατά περίπτωση.
7. Τα ιδρύματα οφείλουν να δημοσιοποιούν πληροφορίες βάσει διάμεσων τιμών για τριμηνιαία τουλάχιστον δεδομένα σε κυλιόμενη βάση κατά τους τελευταίους δώδεκα μήνες. Όσον αφορά τη δημοσιοποίηση για την πρώτη χρονική περίοδο αναφοράς, τα ιδρύματα δύνανται, με την επιφύλαξη της έγκρισης της αρμόδιας αρχής, να επιλέξουν αντ' αυτού τη

χρήση δεδομένων από την 31η Δεκεμβρίου 2014, ωστόσο, θα πρέπει εν συνεχεία να συμπεριλάβουν στην αφηγηματική πληροφόρηση το είδος της χρονικής περιόδου αναφοράς.

8. Τα ιδρύματα οφείλουν να δημοσιοποιούν στο υπόδειγμα Δ του παραρτήματος των εν λόγω κατευθυντήριων γραμμών αφηγηματική πληροφόρηση σχετικά με την επίπτωση του επιχειρησιακού τους μοντέλου στο επίπεδο βαρών επί των στοιχείων του ενεργητικού και τη σημασία της σύστασης βαρών στο μοντέλο χρηματοδότησής τους. Οι πληροφορίες πρέπει να περιλαμβάνουν κατ' ελάχιστο τις εξής πτυχές:
 - a. κύριες πηγές και είδη βαρών, με λεπτομερή περιγραφή, κατά περίπτωση, των βαρών που οφείλονται σε σημαντικές δραστηριότητες με παράγωγα, δανειοδοσία τίτλων, συμφωνίες επαναγοράς, έκδοση καλυμμένων ομολογιών και τιτλοποίηση·
 - b. εξέλιξη των βαρών επί στοιχείων του ενεργητικού στον χρόνο και, ειδικότερα, μετά την τελευταία περίοδο δημοσιοποίησης·
 - c. διάρθρωση των βαρών επί στοιχείων του ενεργητικού μεταξύ οντοτήτων ομίλου·
 - d. πληροφορίες σχετικά με την υπέρμετρη εξασφάλιση·
 - e. γενική περιγραφή των όρων και των προϋποθέσεων των συμφωνιών εξασφάλισης οι οποίες έχουν συναφθεί για την εξασφάλιση υποχρεώσεων·
 - f. γενική περιγραφή του ποσοστού των στοιχείων που περιλαμβάνονται στη στήλη 060 «Λογιστική αξία μη βεβαρημένων στοιχείων ενεργητικού» σειρά 120 «Λοιπά στοιχεία ενεργητικού» στο υπόδειγμα Α του παραρτήματος των εν λόγω κατευθυντήριων γραμμών τα οποία δεν θεωρούνται από το ίδρυμα διαθέσιμα προς επιβάρυνση στο πλαίσιο της συνήθους πορείας των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων του (π.χ. άυλα στοιχεία ενεργητικού, μεταξύ των οποίων η υπεραξία, οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις, τα ακίνητα, οι εγκαταστάσεις και λοιπά πάγια στοιχεία του ενεργητικού, τα παράγωγα στοιχεία του ενεργητικού, οι αντιστρεπτές συμφωνίες επαναγοράς και εισπρακτέα ποσά από δανειοληψίες χρεογράφων)·
 - g. λοιπές πληροφορίες τις οποίες το ίδρυμα θεωρεί συναφείς για την αξιολόγηση της σύστασης βαρών επί των στοιχείων του ενεργητικού του.
9. Τα ιδρύματα δεν πρέπει να συμπεριλάβουν στην αφηγηματική πληροφόρηση του υποδείγματος Δ καταστάσεις σε σχέση με τη λήψη ή τη μη λήψη διευκόλυνσης ρευστότητας από κεντρικές τράπεζες.
10. Τα ιδρύματα οφείλουν να δημοσιοποιούν τις πληροφορίες στον ίδιο τόπο όπως ορίζεται στο άρθρο 434 του κανονισμού CRR. Στο μέτρο του δυνατού, η δημοσιοποίηση πρέπει να περιλαμβάνεται στο ίδιο έγγραφο με τις υπόλοιπες δημοσιοποιήσεις που προβλέπονται στο όγδοο μέρος του κανονισμού CRR. Κατά περίπτωση, πρέπει να παρέχονται κατάλληλες αναφορές στο εν λόγω έγγραφο σχετικά με τον τόπο των δημοσιοποιήσεων σύμφωνα με τις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές, δυνάμει του άρθρου 434 του κανονισμού CRR.

11. Σύμφωνα με το άρθρο 433 του κανονισμού CRR, η ετήσια δημοσιοποίηση που περιγράφεται στις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές πρέπει να πραγματοποιείται ανάλογα με την ημερομηνία δημοσίευσης των οικονομικών καταστάσεων. Η εν λόγω ετήσια δημοσιοποίηση πρέπει να πραγματοποιηθεί το αργότερο εντός έξι μηνών από την ημερομηνία αναφοράς των οικονομικών καταστάσεων.

Τίτλος III- Τελικές διατάξεις και εφαρμογή

Οι αρμόδιες εθνικές αρχές οφείλουν να εφαρμόζουν τις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές ενσωματώνοντάς τις στις εποπτικές διαδικασίες τους εντός έξι μηνών από τη δημοσίευση της τελικής έκδοσης. Εφεξής, οι αρμόδιες εθνικές αρχές οφείλουν να διασφαλίζουν ότι τα ιδρύματα συμμορφώνονται αποτελεσματικά προς αυτές.

Παράρτημα 1 (υποδείγματα)